

**ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
КОЛЕДЖ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА
«КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ ТАНЦЮ
ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ»**

**ХОРЕОГРАФІЧНА СЮЇТА «СИМФОНІЯ ЖІНОЧИХ СЕРДЕЦЬ»
(за мотивами новели «Меланхолійний Вальс» Ольги Кобилянської)**

**Пояснювальна записка кваліфікаційної роботи
(творчого проєкту)
на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Здобувача вищої освіти
4 курсу 4Б-11 групи
Хлесткової Анастасії Сергіївни

Керівник:
старший викладач кафедри
хореографічних та мистецьких дисциплін,
викладач вищої категорії
Фахового коледжу КМАТ
імені Сержа Лифаря
Надія ЯТЧЕНКО

Рецензент:
Людмила Прянiчнiкова

Захищено на засiданнi екзaмeнaцiйноi комiсiї
Протокол № ____ вiд _____ р.

Київ 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАЛИСЬ ПРИ РЕАЛІЗЦІЇ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ.....	5
ХУДОЖНЬО-АНАЛІТИЧНІ ВІДОМОСТІ ТВОРЧОГО ПРОЄКТ....	9
1. Лібрето.....	9
2. Форма, жанр, стиль, ідейно-тематичний аналіз.....	10
3. Характеристика персонажів.....	11
4. Характеристика музичної основи хореографічного твору.....	12
ВИСНОВКИ	15
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	16
ДОДАТКИ	17

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми творчого проєкту: Тема пошуку ідентичності та самореалізації жінки в умовах соціальних обмежень і особистих трагедій є надзвичайно актуальною у будь-який час. Адже боротьба за право бути собою, за можливість реалізувати свій потенціал залишається важливою для багатьох жінок у сучасному світі.

Кваліфікаційна робота покликана продемонструвати єдність творчості та страждання, силу натхнення та потребу у самовираженні, як основи жіночої ідентичності.

Життя сповнене викликів, які поодиноці здаються нездоланими. Симфонія Жіночих Сердець досліджує тему дружби та підтримки між жінками, здатності знаходити розраду та натхнення у єднанні. Як і героїні Меланхолійного Вальсу, вони проходять через випробування разом, даруючи одна одній надію та віру у краще майбутнє.

Сюжет та мотиви новели досі не знаходили втілення саме хореографії. Творчий проєкт «Симфонія жіночих сердець» вперше представляє цю історію у формі хореографічної сюїти.

Назва роботи підкреслює, що основною темою є жіночі долі, почуття та прагнення. Як симфонія складається з різних частин та інструментів, так і хореографічна сюїта відображає різні аспекти життя.

Мета творчого проєкту:

- Створити хореографічну сюїту «Симфонія жіночих сердець».
- Покращити та закріпити набуті знання й навички.
- Здобути досвід роботи з виконавцями.

Завдання творчого проєкту:

1. Втілити мету проєкту на практиці.
2. Обґрунтувати теоретичні основи.
3. Розкрити ідейно-тематичне та композиційне рішення постановки.
4. Обґрунтувати засоби художньої виразності.
5. Виробити навички самостійного визначення теми та етапів проєкту.

6. Застосувати комплекс компетенцій у процесі реалізації проєкту.
7. Обґрунтувати систему заходів для розв'язання завдань.
8. Провести підготовку та практичне втілення задуму.

Структура та обсяг пояснювальної записки. Пояснювальна записка складається з вступу, аналізу джерел, що використовувались при реалізації творчого проєкту художньо-аналітичних відомостей творчого проєкту, висновків, списку використаних джерел (15 найменувань), додатків (2 позиції). Загальний обсяг роботи – 25 сторінок з них основного тексту – 16 сторінок.

АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАЛИСЬ ПРИ РЕАЛІЗЦІЇ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

При підготовці та реалізації творчого проєкту була проведена дослідницька діяльність під час якої опрацьовано різноманітні джерела наукових, літературних та публіцистичних праць.

Основними джерелами постановки є новела Ольги Кобилянської «Меланхолійний вальс» та кіно-твір «Меланхолійний вальс» 1990-го року за мотивами однойменної книги, який вже був випущений після виходу самої книги.

Новела «Меланхолійний вальс» Ольги Кобилянської – це твір, який відображає боротьбу талановитих жінок за можливість реалізувати свій творчий потенціал в умовах обмежень патріархального світу. Літературознавець Соломія Павличко зазначає: «Ми й сьогодні приходимо до творчості Кобилянської по естетичну насолоду і знання жіночого характеру, адже ж вона створила цілу енциклопедію жіночої душі» [1].

Новела змальовує долі трьох обдарованих, але достатньо безпрецедентних жінок як для дев'ятнадцятого століття. Головні героїні жадають знайти себе у мистецтві, проте наштовхуються на соціальні упередження та особистісні драми. Центральна фігура новели Софія Дорошенко протистоїть класичному уявленню про жінку, замкнену в рамках сімейних обов'язків, демонструючи прагнення до інтелектуального зростання та незалежності. Вона є символом жіночої емансипації та незгасного потягу до знань, що прокладає шлях до самопізнання.

Новела «Меланхолійний вальс» є важливим твором української літератури, оскільки одним з перших підіймає питання жіночої емансипації, ролі дружби та самовираження, зображуючи внутрішній світ жінки з психологічною глибиною та ліризмом. Твір є дзеркалом суспільних трансформацій, які торкалися українок наприкінці дев'ятнадцятого на початку двадцятого століття.

Головні теми:

1. Пошук власного шляху до самоактуалізації в умовах суспільних стереотипів, який ускладнюється внутрішніми сумнівами та творчими кризами.
2. Важливість дружби та взаємної підтримки між жінками як опори для збереження вірності своїм ідеалам.
3. Трагізм нереалізованого потенціалу.

Фільм «Меланхолійний вальс» 1990 року заснований на однойменній новелі видатної української письменниці Ольги Кобилянської. У цій адаптації режисер Борис Савченко привів на екран тему ролі жінки у суспільстві та її право на освіту. Фільм отримав високу оцінку від глядачів за якісно підібраний акторський склад, яскраву акторську гру головних героїнь та передачу меланхолійної атмосфери, яку змальовано у новелі.

Для дослідження теми жіночої емансипації та історії України кінця дев'ятнадцятого початку двадцятого століття посприяли такі праці, як «Горпина» (1857) Марко Вовчок [2]; «Товаришки» (1887) Олени Пчілки [3]; «Дух часу» (1883) Наталії Кобринської [4]; «Царівна» (1896) Ольги Кобилянської [5]; «Українки в історії» (2004) Стефанії Андрусів [6].

В цих літературних працях відомих теоретиків українського фемінізму та української історії були викладені погляди на становище та роль жінки в Україні.

Для поглиблення знань з методики балетмейстерсько-постановочної діяльності, архітектонічної розробки хореографічних творів, створення сценарно-композиційного плану стали у нагоді праці та посібники з хореографічного мистецтва відомих балетмейстерів та балетознавців А.Рехвіашвілі, О.Білаш, О.Голдріч, М.Загайкевич [7, 8, 9].

Аналіз та опрацювання літературних творів, присвячених творчості Ольги Кобилянської [10, 11] стали міцним підґрунтям для практичної роботи над творчим проектом. Завдяки книгам з хореографічного мистецтва було

отримано цінну інформацію щодо методики роботи з артистами та ефективно використання стилістичних прийомів класичного танцю у постановці.

Новела Ольги Кобилянської «Меланхолійний вальс» відображає події, що відбувались на території, яка входила до складу Австро-Угорщини в останні роки дев'ятнадцятого століття, що впливало на культурне та соціальне життя героїнь. Твір передає відчуття смутку, розчарування та невизначеності, що характерно для епохи. Через образ головного персонажа хореографічної сьїти «Симфонія жіночих сердець», Софії Дорошенко, було передано атмосферу освічених та творчих людей, їхні інтелектуальні пошуки, дискусії та прагнення. Софія Дорошенко є втіленням образу нової жінки, яка прагне до свободи, освіти, визнання та відіграє важливу роль у формуванні української національної ідентичності.

Оскільки постановка за формою є хореографічною сьїтою (а вона, як відомо, повинна складатися з декількох хореографічних номерів, що поєднуються однією темою та чергуються за принципом контрасту), було вирішено створити 3 номери, кожен з яких найбільш повно розкриває драматургію постановки.

Перша частина є загальним номером, який об'єднує в собі представлення героїв. Друга частина продовжує розвиток сюжетної лінії. Третя частина показує подальший розвиток подій між головними героями.

За жанром сьїта є лірико-трагічна. У центрі уваги – головна героїня Софія Дорошенко та її тернистий шлях життя. Протягом сьїти глядач спостерігає за складним внутрішнім емоційним та фізичним станом героїні.

В даній постановці головна мета це передати глядачу силу та важливість підтримки між жінками, особливо у важкі часи. Навіть у трагічних обставинах героїні знаходять в собі сили йти далі, не втрачаючи віри в краще.

Провідним хореографічним стилем сьїти є класичний стиль танцю. Це зроблено заради того щоб передати тогочасну епоху, ліричність та атмосферу що відбувається в картинах.

Музика підібрана згідно з сюжетом й історичною епохою. Події відбуваються в дев'ятнадцятому столітті у Відні, тому перевагу відразу було надано прекрасній музиці Фридерика Франсуа Шопена, Йоганна Штрауса та Стаматіса Спанудакіса [12, 13, 14].

Усі композиції за характером є контрастними та передають атмосферу тої чи іншої картини. Кожна мелодія переносить глядача зовсім в інший стан, доповнює картину та надає їй саме тої атмосфери і емоційного стану який треба щоб передати зміст творчого проєкту.

ХУДОЖНЬО-АНАЛІТИЧНІ ВІДОМОСТІ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

1. Лібрето

Епізод 1 (тріо)

Кінець XIX століття. Відень – місто можливостей та надій для багатьох, хто прагне кращої долі. У скромній квартирі, де оселилися українки, панує атмосфера творчості та дружби. Ганнуся, обдарована художниця, віддається створенню нового шедевру, її пензлі танцюють по полотну, втілюючи красу світу. Марта, освічена та витончена, повертається з уроку англійської, приносячи з собою нові знання та енергію. Їхнє життя змінюється з появою Софії Дорошенко, талановитої піаністки, яка нещодавно вступила до Віденської консерваторії. Проте, за зовнішнім блиском таланту ховається глибока тривога. Софія відчуває себе неспокійною та пригніченою, її душа сповнена меланхолії. Тиск, який вона відчуває звідусіль, тяжіє над нею, занурюючи в стан апатії та смутку. Ганнуся та Марта намагаються розрадити нову подругу, оточити її теплом та турботою, але темрява в серці Софії здається непроникною. Чи зможуть вони розтопити лід відчаю та повернути їй радість життя?

Епізод 2 (тріо)

У затишній віденській квартирі час плине своїм ходом. Дівчата стали справжніми подругами, їхні серця б'ються в унісон. Ганнуся, Марта і Софія стали не просто сусідками, а й справжніми сестрами по духу. Вони діляться радощами та печалями, підтримують одна одну у творчих пошуках та допомагають долати життєві труднощі. Софія, здавалося, розквітла в атмосфері любові та турботи, її меланхолійний смуток відступив, а талант піаністки засяяв новими барвами. Але раптово, мирне життя дівчат руйнує трагічна звістка. Софія отримує лист від батька, пронизаний холодом та відчуженням. У ньому – смерть матері, про яку повідомлено сухо та без емоцій. Але найстрашніше – визнання батька, що він знайшов іншу жінку, молоду та вродливу, і більше не має наміру витратити кошти на утримання Софії у Відні. Її мрія про навчання в консерваторії, про блискучу музичну

кар'єру розбивається на друзки. Батьківська зрада стає ударом у саме серце, руйнуючи її віру в любов та підтримку. Відчуваючи себе покинутою та непотрібною, Софія втрачає сенс життя. Відчай і розпач захльостують її, а тіло слабне з кожною хвилиною. Намагаючись врятувати подругу, Ганнуся та Марта оточують її турботою та теплом, але їхні зусилля марні. Зрада коханої людини завдала смертельної рани, яку вже нічим не вилікувати. У страшних муках, з розбитим серцем, Софія Дорошенко помирає на руках у своїх вірних подруг, залишивши їх наодинці з болем та розчаруванням.

Епізод 3 (дуетний танець)

Проїшли роки, Відень змінився, але пам'ять про Софію Дорошенко живе в серцях Ганнусі та Марти. Смерть подруги стала для них незагоєною ранною, яка назавжди залишила слід у їхній душі. Вони часто згадують про неї, діляться спогадами та переглядають її портрети. Сум за втраченою дружбою ніколи не покине їх. Проте, життя не стоїть на місці. Ганнуся та Марта знаходять в собі сили йти далі, надихаючись світлою пам'яттю про Софію. Вони продовжують її справу, втілюючи її мрії у своїй творчості. Ганнуся стає відомою художницею, а Марта присвячує себе науці. Їхній талант та наполегливість допомагають їм досягти успіху та визнання. Вони ніколи не забувають про Софію, яка назавжди залишиться в їхніх серцях символом дружби, творчості та незламної віри у краще майбутнє.

2. Форма, жанр, стиль, ідейно-тематичний аналіз

Форма – хореографічна сьюта

Жанр – лірико-трагічний

Стиль – класичний

Час дії – кінець дев'ятнадцятого століття

Місце дії – квартира у Відні

Тема – жіноча дружба, творча самореалізація та трагічна доля талановитої особистості в умовах соціальних обмежень та особистих драм.

Експозиція – знайомство з Ганнусею та Мартою, які живуть разом, показ їхніх талантів та дружньої атмосфери.

Зав’язка – приїзд Софії Дорошенко, її переїзд до квартири дівчат, поява тривоги та внутрішнього конфлікту, намагання подруг підтримати Софію.

Розвиток дії – поглиблення дружби між дівчатами, позитивний вплив компанії подруг на моральний стан Софії Дорошенко.

Кульмінація – лист від батька Софії про смерть матері та його зраду, смерть Софії Дорошенко на руках у подруг.

Розв’язка – минають роки після смерті Софії, Ганнуса та Марта сумують за подругою, спогади про спільне минуле.

Фінал – Ганна та Марта знаходять сили йти далі, пам’ять про Софію залишається вічною у їхніх серцях.

Сценарно-композиційний план поданий у формі таблиці (Додаток А). Сценографія творчого проєкту розписана в Додатку В.

3. Характеристика персонажів

Софія Дорошенко – 20-ти річна панянка, білява, висока, тендітна, худорлява.

Риси характеру:

- Амбітна – має чіткі цілі та прагне досягти успіху у своїй діяльності.
- Сентиментальна – різко реагує на зовнішні події.
- Комунікабельна – легко знаходить спільну мову з різними людьми.
- Вірна – віддана своїм друзям та близьким, завжди підтримає у складну хвилину.
- Скептична – обережно ставиться до нової інформації.
- Емпатична – приймає все дуже близько до серця.
- Творча – має розвинену уяву та нестандартне мислення.

Марта – молода дівчина, з темним волоссям, середнього зросту, струнка.

Риси характеру:

- Жіночна – перебуває у гармонії з собою та своїм тілом, має прагнення піклуватися про близьких.
- Сором'язлива – скромна та тиха.
- Мрійлива – живе у своїх фантазіях та уявах.
- Чутлива – легко ранима, гостро реагує на критику та несправедливість.
- Турботлива – дбайлива та уважна до інших.

Ганнуся – юна дівчина, має темно коричневе волосся, великі очі, висока та худорлява.

Риси характеру:

- Творча – має талант до мистецтва, виражає свої почуття та емоції через творчість.
- Справедлива – цінує правду та чесність.
- Незламна – не втрачає віри в себе та свої сили.
- Оптимістка – зберігає спокій та позитивний настрій навіть у складних ситуаціях.
- Врівноважена – зберігає розсудливість у кризових ситуаціях.

4. Характеристика музичної основи хореографічного твору

Сюїта «Симфонія жіночих сердець» створена на музику видатних композиторів Фридерика Франсуа Шопена, Йоганна Штрауса та Стаматіса Спанудакіса.

Фридерик Франсуа Шопен (01.03.1810 – 17.10.1849р.р.) – видатний польський композитор і піаніст-віртуоз, чия музика стала символом епохи романтизму. Його твори вирізняються витонченістю мелодій, глибоким ліризмом та виразністю гармоній. Шопен збагатив жанри мазурки, полонезу, вальсу та ноктюрну, наповнивши їх національним колоритом і неповторним шармом. Його фортепіанна музика часто віддзеркалює тугу за батьківщиною та особисті переживання. Шопен залишив величезний вплив на подальший розвиток музичного мистецтва, а його твори продовжують надихати та захоплювати слухачів у всьому світі.

Йоганн Штраус (25.10.1825– 03.06.1899р.р.) – австрійський композитор, диригент і скрипаль, відомий як «король вальсів». Його музика, сповнена життєрадісності та елегантності, стала невід'ємною частиною віденської культури. Штраус створив численні вальси, польки, оперети та марші, які вирізняються мелодійністю, танцювальністю та віртуозною оркестровкою. Його найвідоміші твори, такі як «На прекрасному блакитному Дунаї» та «Віденський вальс», є шедеврами світової музичної спадщини і продовжують дарувати радість слухачам досі.

Стаматіс Спанадукіс (11.12.1948.р.) – сучасний грецький композитор, відомий своєю глибоко емоційною та духовною музикою. Його твори поєднують елементи грецької народної музики, класики та електронного звучання, створюючи унікальну атмосферу. Музика Спанудакіса часто використовується в кіно, театрі та телебаченні, а його альбоми користуються великою популярністю серед шанувальників по всьому світу. Його твори вирізняються щирістю, ліризмом та здатністю торкатися найпотаємніших куточків людської душі.

Сюїта включає в себе 3 танцювальні номери, кожен з яких несе певний емоційний образ. Перший номер показує нам життя трьох обдарованих жінок, він виконується під «Вальс ля мінор» Фридерика Франсуа Шопена. Другий номер показує трагічний момент смерті головної героїні, який виконується під «Віденський вальс» Йоганна Штрауса. Третій номер, а саме фінал хореографічної сюїти виконується під «Хрустальний вальс» Стоматіса Спанадукіса, що додає ліричності та емоційності до цієї картини.

Епізод 1

Перший епізод занурює нас у атмосферу творчості та дружби, яка панує у скромній віденській квартирі українок. Проте, за зовнішньою ідилією ховається внутрішня тривога, яку відчуває Софія Дорошенко. Щоб передати цей контраст, було обрано «Вальс ля мінор», Фридерика Шопена. Його лірична краса та меланхолійність підкреслюють ніжність та вразливість

дівчат, а приховані нотки смутку натякають на прийдешні випробування. Музика ніби застерігає: за блиском віденських вогнів ховається темрява.

Епізод 2

У другому епізоді щаслива мить дружби та єднання обривається страшною трагедією. Софія отримує звістку про смерть матері та зраду батька, що стає для неї смертельним ударом. Щоб підкреслити стрімкий перехід від радості до відчаю, було обрано Віденський вальс Йоганна Штрауса. Його енергійність та запальність відображають щастя та безтурботність дівчат, але раптове обривання музики символізує обірване життя Софії та руйнування її мрій. Тиша, яка настає після вальсу, підсилює відчуття втрати та безвиході.

Епізод 3

Третій епізод присвячений пам'яті про Софію та силі дружби, яка допомагає Ганнусі та Марті йти далі. Щоб передати суміш смутку та надії, було обрано «Хрустальний вальс» Стаматіса Спанудакіса. Його ніжні та прозорі звуки нагадують про втрачену подругу, а світлі та піднесені мотиви символізують віру у краще майбутнє. Музика підкреслює, що пам'ять про Софію Дорошенко назавжди залишиться в серцях Ганнусі та Марти, надихаючи їх на творчість та досягнення.

ВИСНОВКИ

Створення хореографічної сюїти «Симфонія жіночих сердець» було результатом практичної реалізації ідеї еволюції емоційного стану героїнь, що відобразилося у кожному епізоді хореографічної сюїти.

Вивчення теоретичних аспектів хореографії, музики, сценографії та інших елементів мистецтва дало можливість глибше розуміти процес створення сценічної постановки.

Для розкриття ідейно-тематичного та композиційного рішення кожен епізод сюїти був ретельно розроблений з точки зору тематичного наповнення та композиційного планування, щоб передати цінності та ідеї головної героїні.

Використання класичної хореографії та шедеврів музичної класики допомогло підкреслити глибину емоцій та почуттів, втілені в сюжеті.

Процес роботи над проєктом дав змогу розвинути навички самостійного аналізу та планування, які є важливим елементом в мистецькій творчості.

Застосування комплексу вивчених компетенцій у сфері мистецтва, включаючи технічні, емоційні та комунікативні аспекти, дозволило у процесі реалізації проєкту досягти успішного втілення задуму.

Планування та реалізація конкретних дій забезпечили ефективно виконання поставлених завдань, включаючи організацію репетицій, підготовку виконавців та технічну підтримку.

Для проведення підготовки та практичного втілення задуму всі етапи роботи, від планування до практичної реалізації, були ретельно сплановані та втілені в життя з урахуванням найважливіших аспектів творчого процесу.

Таким чином, виконання поставлених завдань підтверджує успішне втілення мети та завдань творчого проєкту, а також його значущість у контексті розвитку мистецтва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. <https://ukrclassic.com.ua/katalog/k/kobilyanska-olga/3557-dumki-pro-tvorchist-olgi-kobilyanskoji>
2. <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=458>
3. <https://libruk.com.ua/reader/pchilka-olena/tovaryshky/?paragraph=0>
4. Кобринська Н. Дух часу. Львів : Каменярь, 1990. – 352 с.
5. Кобилянська О. Царівна. Харків: Фоліо, 2023. – 352 с.
6. Українки в історії / С. Андрусів [та ін.] ; ред. В. Борисенко. – Київ: Либідь, 2004. – 326 с.: іл.
7. Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с.
8. Голдрич О. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. –160 с.
9. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ : Наукова думка, 1978. 121 с.
10. Мулик-Луцик Ю.О. Духовний портрет Ольги Кобилянської. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. – 96 с.
11. Починок Л.І. П 65 Ольга Кобилянська: Знайома постать у новому ракурсі: Навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М.І., 2005. – 192 с.
12. <https://lib.oa.edu.ua/funds/music/romantyzm/fryderyk-chopin>
13. <https://dovidka.biz.ua/yogan-shtraus-biografiya-skorocheno>
14. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%82%D1%96%D1%81_%D0%A1%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%96%D1%81
15. <https://www.ledyilighting.com/uk/a-comprehensive-guide-to-stage-lighting/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Сценарно-композиційний план

Картина	Сцена	Епізод	Учасники	Музика	Світло	Тривалість
1		Знайомство у Відні.	Ганнуся, Марта, Софія Дорошенко	Waltz in A minor, B 150 Ф.Шопен	Золотисте, поява Софії – сірий	01:30
2		Лист з трагічною звісткою.	Софія Дорошенко, Ганнуся, Марта	«Віденський вальс» Й.Штраус	Насичене золотисте, після прочитання листа – світло зникає, момент смерті- сіре	03:38
3		Життя після втрати.	Ганнуся, Марта	«Хрустальний вальс» С.Спанудакіс	Сріблясто-сіре, окремо світло на портрет, в кінці епізоду більш яскраве світло	02:15

Загальна тривалість – 07:23

СЦЕНОГРАФІЯ

Костюми (див. Дод.Б-1)

Костюми мають передавати епоху Відня ХІХ століття, але враховувати скромний статус дівчат. Простота крою та матеріалів підкреслює їхню зосередженість на творчості та внутрішньому світі, а не на зовнішньому блиску. Водночас, елегантність силуетів та деталей свідчить про їхній смак та прагнення до краси.

Софія Дорошенко:

- Сорочка: З найтоншої тканини, шовку або мережива. Рукава пишні, з багатою обробкою. Комір високий, з брошкою або кулоном.
- Спідниця: З найлегшої тканини, шовку або атласу. Колір світлий, пастельний (блідо-рожевий, кремовий). Спідниця має бути найпишнішою, з багатьма шарами та драпіровками.
- Колір: Підкреслює її артистичність, вразливість та відірваність від реальності.
- Аксесуари: Довгі рукавички, шаль, намисто або брошка. Віяло.
- Зачіска: Волосся зібране у складну зачіску з безліччю локонів та прикрас (квіти, стрічки, гребінці).

Загальні деталі:

- Силует: Підкреслена талія, пишна спідниця, скромний верх.
- Кольори: Приглушені, пастельні, природні.
- Тканини: Бавовна, льон, шерсть, шовк, мереживо.

Ганнуся:

Сорочка: Зі світлої бавовни або льону. Може мати трохи об'ємні рукави, зібрані на манжеті. Комір невеликий, можливо, з легкою обробкою.

- Спідниця: Довга, з щільної тканини, наприклад, шерсті або напівшерсті. Колір приглушений, земляний (оливковий, сіро-коричневий). Спідниця може бути з невеликими складками або зборками на талії.

- Колір: Підкреслює її близькість до природи та творчий характер.
- Аксесуари: хустинка на шії. Фартух, коли працює біля мольберту.
- Зачіска: Волосся зібране у простий пучок або косу на потилиці.

Марта:

- Сорочка: З тоншої тканини, ніж у Ганнусі, наприклад, батисту або мусліну. Рукава більш витончені, з мереживними вставками або оборками. Комір може бути вищим, з брошкою.

- Спідниця: З більш легкої тканини, ніж у Ганнусі, наприклад, вовни або шовку. Колір більш насичений (бордовий, темно-зелений). Спідниця може мати більш складний крій, з драпіруванням або оборками.

- Колір: Підкреслює її інтелектуальність та витонченість.

- Аксесуари: Тонкий пояс, книга в руках, окуляри. Невелика сумочка на поясі.

- Зачіска: Волосся зібране у більш складну зачіску, з локонами та шпильками.

Декорації (див. Дод.Б-2)

Декорації відіграють важливу роль у балетних виставах, створюючи візуальний фон для історії та танцю. Вони можуть бути простими або складними, реалістичними або абстрактними, але завжди повинні слугувати для підкреслення настрою, теми та дії вистави.

Декорації для всіх трьох епізодів хореографічної сьїти слугують важливим елементом, що підкреслює атмосферу та емоційний стан героїнь. Невід'ємним фоном виступає квартира у Відні, відтворена з ретельністю до деталей епохи. Її вишуканість, що проявляється у витончених меблях, елегантних тканинах та дрібних предметах декору, свідчить про культурний рівень та смак її мешканок. Водночас, скромність інтер'єру наголошує на їхньому не надто високому соціальному статусі та зосередженості на

духовному, а не матеріальному. Кожен елемент обстановки, від старовинного фортепіано до картин на стінах, створює атмосферу Відня того часу, допомагаючи глядачеві глибше зануритись в історію трьох талановитих українок та їхні мрії. Незмінність декорацій підкреслює камерність їхнього світу, де розгортаються найважливіші події їхнього життя.

Епізод 1: фон із зображенням квартири в інтер'єрі з атмосферою дев'ятнадцятого століття.

Епізод 2: фон із зображенням квартири в інтер'єрі з атмосферою дев'ятнадцятого століття

Епізод 3: фон із зображенням квартири в інтер'єрі з атмосферою дев'ятнадцятого століття

Освітлення

Світло відіграє важливу роль у балетних виставах, адже воно може значно вплинути на візуальне сприйняття та емоційний вплив постановки та мати декілька ключових функцій, таких як створення атмосфери (настрій, час доби, місце дії); підкреслення рухів танцюристів (фокус, динаміка, силуети); створення візуальних ефектів (ілюзії, проекції, спецефекти) [15].

Епізод 1

- Загальна атмосфера: Освітлення має бути приглушеним та теплим, але з ледь помітною тривогою. Створюється відчуття затишку та творчості, але водночас відчувається неспокій.

- Колір: Основний колір – золотисто-бурштиновий (як тепле світло свічок), що підкреслює вишуканість та скромність віденської квартири.

- Ганнуся біля мольберту: Світло концентрується на Ганнусі, виділяючи її творчу енергію. Використовується м'яке бокове світло, щоб підкреслити її зосередженість та емоції.

- Марта з книгами: Марта освітлюється трохи яскравіше, ніж Ганнуся, щоб підкреслити її енергійність та жагу до знань. Використовується тепле, але більш інтенсивне світло.

- Прихід Софії: З появою Софії освітлення стає більш холодним та приглушеним. Золотисто-бурштиновий колір поступово змінюється на блідо-блакитний, щоб підкреслити її тривогу та пригніченість. Світло падає на Софію згори, створюючи тіні на її обличчі, що підсилює відчуття неспокою.

- Кінець епізоду: Світло поступово згасає, залишаючи лише слабке блідо-блакитне світло, що символізує невизначеність та тривогу.

Епізод 2

- Загальна атмосфера: Освітлення стає яскравішим та теплішим, що відображає радість та дружбу між дівчатами. Створюється відчуття безтурботності та щастя.

- Колір: Основний колір – насичений золотистий, що підкреслює теплоту та затишок квартири.

- Танець та музика: Під час вальсу Штрауса світло динамічно змінюється, використовуються яскраві спалахи та тіні, що підкреслюють ритм музики та радість дівчат.

- Отримання листа: З появою листа світло починає поступово тьмяніти, а золотистий колір змінюється на тривожний жовто-зелений.

- Зрада та смерть: Коли Софія читає лист, світло різко згасає, залишаючи лише слабке біле світло, що падає на її обличчя. В момент її смерті світло повністю зникає, залишаючи сцену в темряві. Це підкреслює трагічність події та втрату надії.

- Після смерті Софії: Залишається лише слабке блідо-сіре світло, що символізує горе та спустошення.

Епізод 3

- Загальна атмосфера: Освітлення стає більш м'яким та приглушеним, ніж у другому епізоді. Створюється відчуття спокою та роздумів.
- Колір: Основний колір – сріблясто-блакитний, що символізує пам'ять, смуток та надію.
- Світло концентрується на Ганнусі та Марті, підкреслюючи їхню зосередженість та творчу енергію. Використовується м'яке бокове світло, щоб підкреслити їхні емоції та роздуми.
- Портрет Софії: Портрет Софії освітлюється ніжним променем світла, що символізує пам'ять та любов. Використовується тепле, але приглушене світло.
- Кінець епізоду: Світло поступово стає яскравішим, а сріблясто-блакитний колір набуває золотистих відтінків, що символізує надію та віру у краще майбутнє. В кінці епізоду світло розливається по всій сцені, наповнюючи її теплом та оптимізмом.

Додаток Б-1

Ескізи костюму для головних героїнь

<https://www.pinterest.com/pinterestua/>

Додаток Б-2

Оформлення сцени. Декорації – задній фон для епізодів сьїти.

Епізод 1 «Знайомство у Відні»

<https://www.pinterest.com/pinterestua/>

Епізод 2 «Лист з трагічною звісткою»

<https://www.pinterest.com/pinterestua/>

Епізод 3 «Життя після втрати»

<https://www.pinterest.com/pinterestua/>